

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/246/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7511208062
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7511208062.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s., so sídlom v Bratislave, Prievozská č. 6/2, zastúpeného Mgr. Martinom Katriakom, advokátom, so sídlom kancelárie v Bratislave, Dr. Vladimíra Clementisa č.10, proti žalovanej N. W., A. M. Š. Č.. XXX, prechodne sa zdržujúcej M. K., N. Č.. X, o zaplatenie 1.280,33 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 29.6.2012 č.k. 18 C/103/2012 - 69 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 284,51 eura s 9 % úrokom z omeškania od 29.1.2010 do zaplatenia v pravidelných mesačných splátkach po 30 eur počnúc mesiacom august 2012, vždy do tridsiateho dňa toho ktorého mesiaca až do zaplatenia, pod následkom straty výhody splátok. Konanie o zaplatenie 443,28 eura zastavil, v prevyšujúcej časti nárok žalobcu zamietol, vyslovil, že účastníkom náhradu trov konania nepriznáva a vrátil žalobcovi zaplatený súdny poplatok.

Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 1.280,33 eura s príslušenstvom na základe tej skutočnosti, že so žalovanou dňa 6.5.2005 uzavreli Zmluvu o pripojení č. P. (v ďalšom texte aj : "prvá zmluva") a dňa 20.7.2007 Zmluvu o pripojení č. P. (v ďalšom texte aj: "druhá zmluva"), na základe ktorých poskytol žalovanej mikroprocesorové SIM karty, umožňujúce využívať ním poskytované telekomunikačné služby. Ďalej uviedol, že pri uzavretí Dodatku k prvej zmluve žalovanej predal mobilný telefón zn. B. Z. G. za kúpnu cenu 16,275 eura a pri uzavretí Dodatku k druhej zmluve mobilný telefón zn. B. Z. G. za kúpnu cenu 19 eur. Žalovaná aj napriek zmluvnej povinnosti nezaplatila riadne a včas cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných za obdobie od 28.8.2009 do 28.10.2009, preto jej vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu 2 x 497,91 eura, spolu 995,82 eura, ako aj úhradu za poskytnuté telekomunikačné služby v sume 284,51 eura. Sumu 1.280,33 eura (995,82 eura + 284,51 eura) však žalobcovi aj napriek písomnej výzve zo dňa 14. 1. 2010 ani čiastočne neuhradila.

Žalobca pred začatím pojednávania vo veci zobral žalobu čiastočne späť o zaplatenie istiny 443,28 eura spolu s príslušným úrokom z omeškania, čo odôvodnil tým, že upustil od vymáhania časti zmluvnej pokuty. Zotrval však na zaplatení zmluvnej pokuty v sume 552,54 eura, predstavujúcej rozdiel akciovej a cenníkovej ceny vyššie označených mobilných telefónov.

Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žalobného návrhu, prvostupňový súd konanie o zaplatenie 443,28 eura s príslušenstvom podľa ustanovenia § 96 ods. 1, 3 O.s.p. zastavil. Predmetom konania tak zostala suma 837,05 eura (neuhradené telekomunikačné služby v sume 284,51 eura a zvyšná časť zmluvnej pokuty v sume 552,54 eura).

Súd prvého stupňa mal z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané, že účastníci konania uzavreli celkovo dve Zmluvy o pripojení (podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách), v poradí prvú zmluvu dňa 6.5.2005 a v poradí druhú zmluvu dňa 20.7.2007. Na ich základe žalobca zapožičal žalovanej mikroprocesorové SIM karty, umožňujúce využívať telekomunikačné služby.

Z Dodatku k prvej zmluve zo dňa 10. 3. 2009 vyplýva, že jeho predmetom bola aktivácia účastníckeho programu Paušál Klasik 150XXXL hovory. Zároveň bol žalovanej odpredaný mobilný telefón za cenu, ktorá bola vyčíslená po uplatnení zľavy zo spotrebiteľskej ceny akciového telefónu a žalovaná sa zaviazala, že po dobu dvadsiatich štyroch mesiacov zotrvá v zmluvnom vzťahu so žalobcom, za celú dobu bude bez prerušenia používať ním poskytované služby ako aj to, že svojim konaním nedá žiaden taký podnet, aby pred uplynutím doby viazanosti bol žalobca nútený skončiť platnosť zmluvy o pripojení a to z dôvodu jej zavinenia, pre nesplnenie alebo porušenie niektorej z jej zmluvných povinností, alebo aby žalobca z takéhoto dôvodu bol nútený dočasne obmedziť alebo prerušiť poskytovanie verejných mobilných telefónnych služieb. Podľa článku 2 bod 2. 5 dodatku bola uzročená s tým, že v prípade, ak nesplní niektorý zo svojich záväzkov podľa čl. 2. 3 alebo v čl. 2. 4 Dodatku, najmä, ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti je povinná uhradiť zmluvnú pokutu v sume 497,91 eura.

K druhej zmluve o pripojení bol uzavretý medzi účastníkmi Dodatok dňa 26. 4. 2009, predmetom ktorého bola aktivácia účastníckeho programu Paušál Deň. Zároveň bol žalovanej predaný mobilný telefón za sumu určenú po uplatnení zľavy zo spotrebiteľskej ceny akciového telefónu. Žalovaná sa zaviazala, že po dobu dvadsiatich štyroch mesiacov zotrvá v zmluvnom vzťahu so žalobcom, a že po celú túto dobu bude bez prerušenia používať ním poskytované služby, v súlade so svojimi záväzkami, ako aj to, že svojim konaním nedá žiaden taký podnet, aby pred uplynutím doby viazanosti bol žalobca nútený skončiť platnosť zmluvy o pripojení alebo dodatku k nej, z dôvodu jej zavinenia pre nesplnenie alebo porušenie niektorej zo zmluvných povinností, ku ktorým sa zaviazala, alebo aby z tohto dôvodu bol žalobca nútený jej dočasne obmedziť alebo prerušiť poskytovanie verejných mobilných telefónnych služieb. Pre prípad porušenia zmluvných povinností sa zaviazala zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eura.

Z listinných dokladov predložených žalobcom mal súd prvého stupňa preukázané, že žalovaná nezaplatila úhradu za poskytnuté telekomunikačné služby fakturované žalobcom v prípade prvej zmluvy faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 5,55 euro a v prípade druhej zmluvy faktúrami č. 8783072 618, 8783568810 a 8784065375 spolu v sume 276,30 eura a to aj napriek tomu, že žalovaný ju vyzýval na splnenie povinnosti pokonávkou zo dňa 14. 1. 2010 a upozornil ju na jej povinnosť zaplatiť aj zmluvnú pokutu v celkovej výške 995,82 eura.

V priebehu konania medzi účastníkmi konania nebola sporná existencia zmluvného vzťahu na základe označených zmlúv o pripojení a ani skutočnosť, že žalovaná nezaplatila žalobcovi cenu za poskytnuté telekomunikačné služby v celkovej sume 284,51 eura. Žalovaná vyhlásila, že uvedenú sumu je ochotná žalobcovi zaplatiť, a dlh vznikol iba z dôvodu, že sa dostala do zlej finančnej situácie.

Súd prvého stupňa po právnom posúdení podľa ustanovenia § 42 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. b/, § 43 ods. 5 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 10, § 53a ods. 1, 10, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka konštatoval, že medzi účastníkmi konania bol platne založený záväzkový vzťah týkajúci sa poskytovania telekomunikačných služieb v mobilnej sieti žalobcu. Za poskytnuté služby sa žalovaná zaviazala platiť pravidelnú mesačnú úhradu vo výške vyúčtovanej žalobcom. V konaní medzi účastníkmi nebolo sporným, že žalovaná nezaplatila cenu poskytnutých služieb v celkovej sume 284,51 eura, keď nárok žalobcu v takejto výške uznala. V tejto časti preto súd žalobe vyhovel a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť spolu s istinou aj príslušný zákonný úrok z omeškania podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Vzhľadom na finančnú situáciu žalovanej rozhodol o povinnosti zaplatiť dlh v splátkach (podľa § 160 ods. 1 O.s.p.).

V prípade posúdenia nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vychádzal z ust. § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, keď konštatoval, že medzi účastníkmi konania boli uzavreté dve typové, štandardné spotrebiteľské zmluvy vrátane dodatkov, pričom text zmlúv bol vopred pripravený a naformulovaný žalobcom, vrátane ustanovení o zmluvnej pokute. Konštatoval, že žalobca v týchto zmluvách žiadal zaplatiť zmluvnú pokutu od spotrebiteľa, t.j. žalovanej v paušálnej výške bez ohľadu na to, aký čas zostával do konca doby viazanosti, resp. v akej výške bola faktúra spotrebiteľom

nezaplatená. Zdôraznil, že v prípade druhej zmluvy tak žiadal zaplatenie zmluvnej pokuty za situácie, keď žalovaná nezaplatila faktúru v sume 5,55 eura v lehote splatnosti (z toho za odpojenie bola účtovaná suma 3,3194 eura + DPH). Vychádzajúc z uvedeného dospel k záveru, že za daných podmienok požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty od žalovanej by predstavovalo neprímerane vysokú sankciu spojenú s neplnením jej záväzkov, preto ustanovenie o zmluvnej pokute vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku, ktorá je neplatná a preto v tejto časti žalobu zamietol.

Pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo. Konštatoval, že vzhľadom na výšku uplatneného nároku ako aj čiastočné späťvzatie bola žalovaná v konaní úspešnejšia ako žalobca (v časti o zaplatenie 552,54 eura bol žalobca neúspešný), avšak žalovanej žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli, preto účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

O vrátení zaplateného súdneho poplatku žalobcovi v súvislosti s čiastočným späťvzatím žaloby rozhodol podľa ust. § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch v znení zmien a doplnkov.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým v prevyšujúcej časti nárok žalobcu zamietol a proti výroku o trovách konania podal včas odvolanie žalobca. Žiadal v napadnutej časti rozsudok prvostupňového súdu zmeniť a návrhu na zaplatenie zmluvnej pokuty vyhovieť. Odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p.). Namietal, že záver súdu v tom, že dohodnuté zmluvné pokuty považoval za neprijateľné zmluvné podmienky je nesprávny. Zdôraznil, že povinnosťou súdu bolo skúmať naplnenie znakov definície neprijateľnej podmienky, a to či nebola dojednaná individuálne a či ňou zároveň bola spôsobená značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa vzhľadom na všetky okolnosti. Poukázal na to, že sankcia za nedodržanie riadneho plnenia povinností bola vyvážená výhodami, ktoré získala žalovaná pri uzavretí dodatkov k zmlúvam. Za podstatnú považoval skutočnosť, že o uzavretie dodatkov požiadala žalovaná s úmyslom získať za výhodnú cenu mobilné telefóny a ďalšie zvýhodnenia v cenách za služby, ktoré ponúkal žalobca. Dojednanie zmluvnej pokuty pritom neodporuje platnému právu Slovenskej republiky, pretože ide o zabezpečovací inštitút v zmluvných vzťahoch. Funkciou zmluvných pokút je motivácia k plneniu zmluvných povinností, spojená s následnou sankciou v prípade ich neplnenia a tiež reparácia spočívajúca v odstránení škodlivého následku, ktorý by mohol vzniknúť v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti žalovanej riadne a včas platiť cenu poskytnutých služieb a zotrvať vo vzájomných záväzkových vzťahoch počas dohodnutej doby viazanosti. Uzavretie zmluvnej pokuty v dohodnutej výške tak nemohlo spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu, pretože dôvodom uzavretia dodatkov bola možnosť pre žalovanú získať za výhodné ceny mobilné telefóny, za ktoré by v prípade kúpy v rámci maloobchodných cien musela zaplatiť omnoho vyššiu cenu, ako aj získanie ďalšieho zvýhodnenia v cene poskytnutých telekomunikačných služieb. Zdôraznil, že po čiastočnom späťvzatí návrhu na začatie konania sa domáhal zaplatenia zmluvných pokút vo výške zodpovedajúcej poskytnutým zľavám z kúpnej ceny mobilných telefónov. Takúto výšku zmluvných pokút nemožno považovať za neprímerane vysokú sankciu, a teda ani za neplatnú zmluvnú podmienku. Zároveň uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Rozsudok vo výroku, ktorým prvostupňový súd žalobe čiastočne vyhovel a vo výroku o čiastočnom zastavení konania nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 1, 3 O.s.p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom rozsahu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 214 ods. 2 O.s.p. (vzhľadom k tomu, že rozsudok v tejto časti zrušuje) a na základe toho dospel k záveru, že rozsudok nie je možné ani potvrdiť a ani zmeniť ale pre jeho nepreskúmateľnosť iba zrušiť.

Rozsudok súdu prvého stupňa je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím došlo v konaní pred súdom k takej vade konania, na ktorú odvolací súd v zmysle ust. § 212 ods. 3 O.s.p. prihliada z úradnej povinnosti, keďže mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia patrí medzi vady konania v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., pretože takýmto postupom súdu je účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, konkrétne realizácia jeho procesného práva účinne sa brániť proti rozhodnutiu súdu. Táto vada konania je dôvodom zrušenia rozhodnutia podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

V zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáha a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Súd prvého stupňa pri svojom rozhodnutí vychádzal zo záveru, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobca od žalovanej žiada zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca viazanosti resp. v akej výške bola faktúra nezaplatená, zaplatenie zmluvnej pokuty v paušálnej výške by predstavovalo neprimerane vysokú sankciu spojenú sa nesplnením záväzku žalovanej, preto ide o neprijateľnú podmienku, ktorá je neplatná.

Odvolací súd z obsahu preskúmvanej veci zdôrazňuje, že medzi účastníkmi konania vznikli dva samostatné právne vzťahy založené Zmluvou o pripojení zo dňa 6. 5. 2005 vrátane dodatku a Zmluvou o pripojení zo dňa 20. 7. 2007 vrátane jej dodatku. Právne vzťahy vzniknuté na základe označených zmlúv vrátane nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty je potrebné posudzovať samostatne a samostatne vyhodnotiť aj záver o prípadných neprijateľných zmluvných podmienkach z konkrétnych okolností vecí.

K záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky (podmienok), pretože vyžadovanie zmluvnej pokuty by predstavovalo neprimerane vysokú sankciu považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že takýto záver je potrebné vyhodnotiť na základe konkrétnych okolností a má za to, že je všeobecne známe, že mobilní operátori vykonávajú aj predaj mobilných telefónov a to za konkrétnu trhovú cenu, ale alternatívne aj za cenu zvýhodnenú v prípade uzavretia zmluvy o poskytovaní služieb s viazanosťou za konkrétne časovo vymedzené obdobie. Spotrebiteľ si za takejto situácie má možnosť jednoducho vybrať konkrétneho mobilného operátora s ktorým vstúpi do právneho vzťahu, rozhodnúť sa, či si konkrétny mobilný telefón zakúpi za dodávateľom ponúkanú trhovú cenu, prípadne zvolí alternatívu ponúkanej zvýhodnenej ceny za podmienok s tým súvisiacich. Ďalšia možnosť rozhodovania spotrebiteľa spočíva vo výbere konkrétnej značky mobilného telefónu, v ponúkanej trhovej cene, alebo vo výške ponúkanej zľavenej ceny. Bez vyporiadania sa so všetkými týmito okolnosťami, iba poukazom na výšku dlžnej sumy v prípade v poradí prvej zmluvy nemožno bez ďalšieho uzavrieť, že dohody o zmluvných pokutách z oboch zmlúv sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov vedúcich k záveru, že v prípade tak v poradí prvej ako aj v poradí druhej zmluvy ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ak z odôvodnenia nevyplýva samostatná úvaha súdu pri posúdení týchto zmluvných podmienok a to za situácie, keď žalobca žiadal v oboch prípadoch zaplatiť iba časť z pôvodne uplatnenej zmluvnej pokuty.

Odvolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní primeranosti dohodnutej výšky zmluvnej pokuty má súd navyše možnosť neprimerane vysokú pokutu znížiť v rámci moderačného práva vyplývajúceho z ust. § 545a Občianskeho zákonníka a to s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Za právne významnú skutočnosť v tomto smere možno považovať aj otázku po akú dobu z dohodnutej doby viazanosti v trvaní 24 mesiacov si spotrebiteľ svoje zmluvné povinnosti plnil, vychádzajúc z tvrdení dodávateľa, že plnením si svojich zmluvných povinností spotrebiteľ zároveň uhradza aj cenu poskytnutej zľavy mobilného telefónu, ktorú skutočnosť je potrebné v odôvodnení vyhodnotiť u oboch zmlúv samostatne.

S poukazom na tieto dôvody odvolací súd zamietavý výrok ako aj nadväzujúci výrok o trovách konania rozsudku súdu prvého stupňa zrušil (§ 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O.s.p.) a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Po vrátení veci bude povinnosťou súdu prvého stupňa spravujúc sa právnymi závermi odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.) opätovne vyhodnotiť nárok žalobcu na úhradu zmluvných pokút tak v prípade v poradí prvej zmluvy ako aj v prípade v poradí druhej zmluvy samostatne a o nároku žalobcu v tejto časti opätovne rozhodnúť a rozhodnutie odôvodniť po všetkých stránkach preskúmateľným rozsudkom podľa § 157 ods. 2 O.s.p..

Uvedené rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.